

הזמנה להגיש הצעה למחקר הערכה למיזם "מדברים הורות בקהילה"

קרן ילדים ונוער בסיכון של המוסד לביטוח לאומי בשותפות עם מכון אדלר (להלן: **המזמינים**) מפרסמים קול קורא זה לאיתור צוות מחקר (להלן: **המציע/המציעים**) שילווח את מיזם "מדברים הורות בקהילה" במחקר הערכה כמפורט להלן.
המזמינים לא יישאו במימון הכנת הצעה זו ואינם מתחייבים לקבל הצעה כלשהי.

1. מ ב ו א

קרנות הביטוח הלאומי

קרנות הביטוח הלאומי הן קרנות לפיתוח ומימון שירותים חברתיים ויוזמות חברתיות. הפעילות העיקרית של המוסד לביטוח לאומי מתמקדת בתשלום גמלאות בכסף או בעין לזכאים להן על פי החוק. עם זאת, הגמלאות המשולמות לזכאים אינן מכסות את מגוון הצרכים, ולכן, כדי ליצור השלמה בין תשלום הגמלאות לבין שירותים חברתיים, המוסד לביטוח לאומי מסייע גם בפיתוח שירותים בקהילה במטרה לשפר את רווחתן של אוכלוסיות בסיכון ולהרחיב את מעגל ההזדמנויות שלהן. פעילות זו נעשית באמצעות **קרנות הביטוח הלאומי** (להלן: "הקרנות").

פעילות ייחודית זו של המוסד, נעשית מכוח חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995 באמצעות אגף הקרנות (האגף לפיתוח שירותים). האגף פועל באמצעות חמש קרנות: הקרן לפיתוח שירותים לנכים, קרן סיעוד, הקרן למפעלים מיוחדים, הקרן למימון פעולות בטיחות וגהות בעבודה (מנוף), והקרן לפיתוח שירותים לילדים ובני נוער בסיכון.

קרן ילדים ונוער בסיכון

הקרן לילדים ונוער בסיכון פועלת החל משנת 2004 לטובת קידום הטיפול בילדים ובני נוער בסיכון, ולפיתוח והטמעת תכניות מערכתיות בתחום.

פעילותה של הקרן מכוונת לפיתוח מענים לילדים ובני נוער הנמצאים בסיכון בשל הזנחה, התעללות, אלימות ופגיעה מינית, לרבות ילדים ובני נוער עוברי חוק, המשתמשים בסמים או החשופים לתנאי חיים מסכנים.

הקרן בעשייתה מהווה זרוע של המוסד לביטוח לאומי, ופועלת להשקעה חברתית בצמצום פערים חברתיים, היחלצות מעוני ושילובם העתידי של ילדים ונוער בסיכון כאזרחים יצרניים ותורמים, נטולי תלות בגמלאות המוסד.

לקרן שיתופי פעולה עם משרד הרווחה והשירותים החברתיים, החינוך, הבריאות, הקליטה, ביטחון פנים ועוד, וכן מיזמים משותפים עם קרנות, ארגונים ציבוריים וארגונים עסקיים.

מכון אדלר

מכון אדלר פועל, בישראל ובעולם, משנות ה-60, כארגון מקצועי מוביל בתחום היחסים במשפחה בפרט ויחסי אנוש בכלל, באמצעות תכניות לימודים והתנסויות אישיות במשפחה, בחינוך, במקומות

עבודה ובקהילה. עבודת המכון מושתתת על תפיסת עולם חברתית, הומניסטית, חיובית ודמוקרטית שרואה באדם ישות הוליסטית הנעה באופן מכוון לעבר מטרות, כאשר מטרת העל היא השגת **תחושת שייכות** לחברה בה הוא גדל, פועל וחי.

אחד מעקרונות התיאוריה הוא **הזיקה החברתית** המצויה בכל אדם והצורך הקיומי של כל אחד לפתח תחושת שייכות וכשזו לא מתפתחת באופן נורמטיבי, פועל האדם בהתנהגות מפריעה/פוגענית/עבריינית ובלתי משתלבת, על מנת להשיג בחזרה את התחושה הנדרשת לו.

שירותי המכון לפרט ולמשפחה כוללים : הדרכות להורים בקבוצות, הדרכות להורים וזוגות באופן פרטני, טיפול זוגי בעתות משבר, ליווי בתהליכי גירושין, תיאום הורי להורים גרושים, טיפול פרטני, הרצאות לקהלים שונים, סדנאות והשתלמויות לאנשי מקצוע בתחומי היחסים הבין אישיים, עבודה עם צוותי חינוך בבתי הספר, "אדלר בגן" – הטמעת הערכים בגני הילדים.

2. תיאור המיזם ומטרותיו

מיזם "מדברים הורות בקהילה" הינו מיזם משותף לקרן ילדים ונוער בסיכון ומכון אדלר, הפועל לפיתוח מענים חדשניים ותכנית מעטפת, **להקניית מכלול מענים להורים צעירים בגילאי 18-40, המתמודדים עם אתגרי ההורות.**

מדובר על אוכלוסייה יעד נרחבת, הכוללת הורים צעירים המתגוררים בפריפריה הגיאוגרפית, ומוצאים עצמם פעמים רבות חסרים את הידע, הכלים, ההדרכה, הליווי והתמיכה הנדרשת בתהליכי הכניסה לשלבי ההורות.

מטרת ההתערבות המוצעת, להעניק למשפחות ולאנשי המקצוע בקהילה, ידע, תובנות וכלים להתמודד עם אתגרי ההורות, חיזוק החוסן המשפחתי והחיבור לקהילה תומכת.

המיזם פועל להעלאת המודעות הכללית לחשיבות ההדרכה והתמיכה להורים, ושואף להחלת תפיסה חדשה בתחום הדרכת ההורים תוך הנגשת השירות ויצירת נורמליזציה של פנייה לשירותי ההדרכה ההורית. כמו כן, מושם דגש על הזכות לקבלת מענים אלה, תוך פיתוח מערך ידע בתחומי הורות ויחסים במשפחה, והקנייתו לאוכלוסייה היעד, שלא צורכת באופן פרואקטיבי את השירותים המוצעים.

המיזם הינו פיילוט שיופעל במשך שלוש שנים וילווה במחקר.

המיזם יופעל בשבעה ישובים בפריסה ארצית ובקרב מגוון אוכלוסיות. הכניסה ליישובים תתבצע באופן מדורג בכל שנת פעילות. בשנה הראשונה המיזם יופעל בשתי רשויות צפוניות. לאחר מכן המיזם יפעל גם ברשויות במרכז ובדרום הארץ ובקרב המגזר הערבי והחרדי.

מטרות התכנית

- להנגיש שירותי הדרכה הורית לכלל האוכלוסייה בדגש על פריפריה החברתית והגיאוגרפית.
- ליצור מודעות בקרב המשפחות לנחיצות ההדרכה ההורית עבור הורות מיטבית.
- להקנות כלים ומיומנויות להורים לחיזוק החוסן המשפחתי, לשיפור המסוגלות ההורית ולהעצמה.

אוכלוסיית היעד

- הורים צעירים בטווח הגילאים שבין 40-18 המתגוררים ביישובי המיזם.
- צוותי החינוך, בדגש על הגיל הרך (מעונות, גני הילדים), נציגי הרשות מהחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי, עובדי מרכז צעירים והמתנ"סים, עובדי טיפות חלב וקופת חולים, עו"סים המלווים את המשפחות בשכונה ביישובי המיזם..

רכיבי המיזם

התכנית כוללת פיתוח של מספר רכיבי התערבות עבור אוכלוסיות היעד.

פירוט	רכיב
הקמת מערך נייד, שיגיע אחת לשבוע, לשכונה נבחרת בכל יישוב, ביום ובשעות ידועות מראש. השכונה תבחר על פי קריטריונים שנקבעו מראש בועדת היגוי רשותית. הניידת תתן מענה של ייעוץ והדרכה הורית, התערבות קצרת טווח בשעת משבר, הקניית מידע, מיצוי זכויות ועוד. ככל הנראה הניידת תופעל בכל רשות עד שנתיים	ניידת "עד הבית"
ליווי פרטני למשפחות במצבי סיכון מורכבים יותר, הנדרשות לתמיכה מתמשכת, בקרב שמונה משפחות בכל יישוב בשכונה הנבחרת. ככל הנראה הליווי המשפחתי יינתן עד שנה.	ליווי משפחתי (מנטורינג)
תינתן הדרכה לצוותים מקצועיים בקהילה. מטרת ההדרכה: הרחבת ידע והקניית כלים לעבודה עם משפחות צעירות, בדגש על התפיסה של המשפחה כמערכת. ככל הנראה תכנית ההדרכה תופעל במשך עד שנה.	תכנית הדרכה והכשרה

לפירוט נוסף ראו **נספחים א' (כרטיס פרויקט) ו- א'1 (מודל לוגי)**

סטטוס המיזם

בחודשים אלו מתקיים תהליך מיון הבקשות ובחירתן, תהליך זה צפוי להסתיים בסוף חודש אוגוסט. תחילת עבודת השטח בשתי הרשויות הנבחרות צפויה בספטמבר 2019.

3. מטרת ההערכה ותפקיד צוות המחקר

ההערכה המחקרית נועדה להעריך בכלי מחקר מדעיים את אופן יישום התכנית ואת הצלחתה מבחינת השגת מטרותיה.

על הגוף החוקר להעריך ולמדוד את המיזם בכללותו בשיטות מחקר איכותניות וכמותיות ככל שניתן.

תפקידי צוות המחקר

- לזהות נקודות חוזק וחולשה בהקמת המיזם ובהפעלתו ולהציע רעיונות לשיפור ולסייע בעיצוב מודל הפעלה מיטבי.
- לסייע למנהלת המיזם ולנציגי הרשויות, ככל שהדבר יידרש, לבנות מודל לוגי למיזם ולתוכניות, להגדיר תוצאות רצויות ולבנות מדדים לבחינת השגת התוצאות, כגון: שיפור במסוגלות הורית, מידת הרווחה ההורית, שביעות רצון של ההורים מההזדרכה.
- לערוך חקרי מקרה על כל המשפחות שייקחו חלק בליווי משפחתי (מנטורינג).
- לסייע למנהלת המיזם ולמזמינים בהגדרת בסיס נתונים מנהלי אחיד של המיזם, שיתמוך גם בעבודת המחקר.
- לפתח כלים מתוקפים למדידת תוצאות המיזם אשר יישארו לטובת המיזם וישמשו אותו בהמשך (כגון: שאלונים למדידת התוצאות, כלים לאבחון השינוי באוכלוסיית היעד).
- לייצר מסמך של best practices – מודל הפעלה מיטבי, ככל שהדבר אפשרי.
- ללוות את השותפות המקצועית של המיזם והכללת היבט זה במחקר ההערכה.

4. מתכונת הערכה

המחקר מתוכנן להימשך 3 שנים, בהתאם ללוח"ש של התכנית. המחקר ילווה באופן שוטף על ידי מנהלת המיזם ונציגת המזמינים. כמו כן נציג צוות המחקר ישתתף וילווה את וועדת ההיגוי של המיזם אשר תתכנס אחת לרבעון. בנוסף המחקר ילווה על ידי ועדת מחקר שתתכנס מעת לעת והרכבה המדויק ייקבע בהמשך. צוות המחקר יתבקש לדווח בכתב ובעל פה למזמינים, ולפי העניין גם לוועדת המחקר ולוועדת ההיגוי למיזם. כמו כן יעביר צוות המחקר לוועדת המחקר לעיון והתייחסות מראש את כלי המחקר, דו"חות הביניים והדו"ח הסופי כולל מצגות לפני הפצתם. צוות המחקר יתבקש לתת משוב שוטף למנהלת המיזם.

5. אוכלוסיית המחקר

- הורים המגיעים להתייעצות בלתי פורמלית בניידת
- צוות המיזם כולל המנחות והסופרוויזריות.
- שותפים להפעלת המיזם
- משפחות המקבלות ליווי בבית במסגרת המיזם
- אנשי מקצוע ואנשי מפתח ברשויות המקומיות

6. תוצרים מבוקשים:

- דו"ח התקדמות של המחקר כל חצי שנה.
- משובים שוטפים על הקורה במיזם בהתאם להתקדמות המיזם ולהתקדמות המחקר אחת לחצי שנה.

- דו"ח ביניים בסיום כל שנה.
- דו"ח סופי אינטגרטיבי בסיום המחקר
- מסמך best practices .
- הצגת המחקר בוועדות היגוי / כנס מטעם המזמין, וכיוצ"ב .

7. מדדי הצלחה

צוות המחקר מתבקש לכלול בהצעתו **עקרונות** לבניית מדדי הצלחה – כולל מדדי תפוקות ומדדי תוצאות שיתייחסו למטרות המיזם (כפי שפורטו לעיל בסעיף 2) המציעים מתבקשים להציע עקרונות לכל אחד מסוגי המדדים ולהתייחס להיתכנות הביצוע. המדדים עצמם ייבנו בשיתוף פעולה בין צוות המחקר, צוות המיזם ונציגי המזמינים.

8. דרישות מצוות המחקר

תנאי סף

- גיבוש צוות הערכה רב-תחומי עם חוקרים ממספר תחומי מומחיות:
 - מומחיות בביצוע מחקר הערכה או מחקר יישומי מסוג אחר המבוסס על איסוף נתונים וניתוחם הן בשיטות כמותיות והן בשיטות איכותניות
 - מומחיות בתחום מקצועות הדרכת/ הנחיית הורים כגון: עבודה סוציאלית, חינוך, פסיכולוגיה וייעוץ חינוכי
 - כל החוקרים בצוות המוצע צריכים להיות שותפים פעילים באופן משמעותי במחקר.
- מומחים שהיקף התקציב עבורם יהיה נמוך – במתכונת ייעוץ, לא יובאו בחשבון לצורך עמידה בתנאי הסף
- כל המומחים יהיו בעלי תואר שני מחקרי (תזה) לפחות
- על צוות המחקר לכלול לפחות חוקר/ת אחד/ת בעל/ת ידע וניסיון בשיטות מחקר איכותניות מגוונות
- על החוקר/ת הראשית להציג יכולת מוכחת לניהול מחקר בהיקף הנדרש במחקר זה. כולל הנגשת כלי המחקר למגוון שפות ואוכ' מגוונות

הצעת מחקר שתוגש על ידי חוקר/ת המשלב/ת מספר תחומי מומחיות הנדרשים לעיל תתקבל אף

היא.

העדפות¹

1. תינתן עדיפות לחוקרים בעלי תואר שלישי
2. תינתן עדיפות לצוות שיכלול חוקרים ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל

¹ ניקוד, כמפורט בספח ד', יינתן עבור חוקר אחד בלבד בכל התמונות מהמפורטות בסעיף זה

3. תינתן עדיפות לצוות מחקר שיש לו ניסיון בהערכה של מיזמים או תכניות בהיקף דומה

4. תינתן עדיפות לצוות שיכלול חוקר בעל התמחות ייחודית בתחום ההדרכה ההורית בקרב אוכלוסיות במצבי סיכון.

9. לוח זמנים למחקר

המזיע יגיש, במסגרת הצעתו, לוח זמנים מפורט לחלקי המחקר השונים בהתחשב בלוח הזמנים לפעילות המיזם. המחקר יתחיל מיד לאחר סיום הליך הבחירה של צוות המחקר ואישור הצעתו בהתאם לקול קורא זה וילווה את פעילות המיזם במשך שלוש שנות הפעלתו. במידה ויחולו עיכובים בלוחות הזמנים של פעילות המיזם ייתכנו עיכובים בהתאמה בלוח הזמנים של המחקר.

10. תוצרי המחקר ופרסומם

המזמינים שומרים לעצמם את הזכות לפרסם את הדו"ח הסופי במסגרת הפרסומים המקצועיים אותם הם מפיצים. החוקרים הראשיים יהיו/או אחראים על הגשת הדו"ח הסופי, מבחינה מקצועית, הן בצד התוכן והן בצד העריכה הלשונית והצורנית. כל זאת בהתאם לדרישות יחידת הפרסומים של מנהל המחקר בביטוח הלאומי.

לאחר פרסום הממצאים ע"י המזמינים, החוקרים יהיו רשאים להשתמש בנתוני המחקר לפרסום מאמרים בכתבי עת מקצועיים, הצגה בכנסים מדעיים ו/או לצורכי הוראה זאת בתיאום עם נציגי המזמינים ותוך אזכור התוכנית, מקור הנתונים ועצם הפעלתה במימון הביטוח הלאומי ומכון אדלר בנוסף, צוות המחקר יתחייב להציג את ממצאי המחקר, מעת לעת, בפני השותפים למיזם ו/או בפני פרום רחב יותר במסגרת ועדת היגוי או בכל פרום אחר שיידרש.

11. תקציב המחקר

תקציב המחקר לא יעלה על 350,000 ש"ח כולל תקורות ומע"מ.

12. אופן הגשת הצעת המחקר

הצעת המחקר תוגש מודפסת על גבי הטופס "הצעת מחקר להערכת תכנית באגף הקרנות" המצורף להזמנה זו כנספת ב'.

את ההצעות יש לשלוח בדואר אלקטרוני ובנוסף בארבעה עותקים מודפסים.

בדואר רגיל: אל תמיל אליאב, מנהל המחקר והתכנון, המוסד לביטוח לאומי, שד' וייצמן 13, ירושלים 91909.

במסירה אישית: לגב' אלונה חוג'ה או לגב' אביבה ניסים במזכירות קרנות הביטוח הלאומי, רח' דיסקין 9א', קומה 4, ירושלים.

העותק המקוון יישלח לדוא"ל – tamiel@nioi.gov.il

13. אופן בחירת ההצעה

ההצעה תיבדק ע"י ועדת מחקר, שתורכב ע"י המזמינים. בדיקת ההצעות תעשה בהתאם לאמור בסעיף 8 לעיל ולקריטריונים המפורטים בנספח ולפי השלבים הבאים:

- **תנאי סף** - בדיקת תנאי סף לצוות המחקר
- **איכות צוות המחקר** - להצעות אשר עמדו בתנאי הסף יינתן ציון לצוות המחקר בהתחשב בהעדפות שפורטו בסעיף 8 לעיל. מפתח הניקוד מצורף בנספח ג'
- **מרכיב זה יהווה 50% מהציון המשוקלל**
- **איכות ההצעה** – הצעות אשר צוות המחקר קיבל בהן ציון של 80% ומעלה יועברו לבדיקת איכותן. ההצעה תיבחן לפי מפתח הניקוד המצורף בנספח ד'
- **מרכיב זה יהווה 50% מהציון המשוקלל. לתשומת לב המציעים כי 10% מציון איכות ההצעה יינתן להלימה בין הצעת המחיר לאיכותה**
- **ראיון עם צוות המחקר המוצע** – הצעות שהציון המשוקלל שלהם יהיה 80 לפחות, יוזמנו לראיון. המזמינים יהיו רשאים להוריד את הציון המשוקלל ל-75 אם לא תהיה אף הצעה שתקבל ציון משוקלל של 80 ומעלה

לראיון יינתן משקל של 30% ולציון המשוקלל של איכות ההצעה ואיכות הצוות יינתן משקל של 70%

אם תהיינה יותר מחמש הצעות שיעמדו בקריטריון האמור בסעיף זה, המזמינים רשאים להזמין לראיון את חמשת המציעים שקיבלו את הציונים המשוקללים הגבוהים ביותר. המזמינים רשאים לתקן את ציוני האיכות של ההצעות והצוות בהתאם להתרשמותם ולהבהרות שיתקבלו בעת הריאיון. ההצעה שתקבל את הציון המשוקלל כאמור לעיל, הגבוה ביותר תיבחר.

14. רשימת מסמכים נלווים שיש לצרף להצעה:

1. הטופס " הצעת מחקר להערכת תוכנית באגף הקרנות " המצורף להזמנה זו **כנספח ב'.**
2. תעודת המעידה על השכלה האחרונה של כל אחד מהחוקרים המוצעים (או אישור לתואר מהמוסד האקדמי שהעניק אותו).
3. קורות חיים של כל אחד מהחוקרים המוצעים.
4. שלושה תדפיסים מפרסומים של החוקרים המוצעים. על התדפיס צריך להופיע שם הפרסום/כתב העת מועד הפרסום והיכן התפרסם (במקרה של פרסום שלא פורסם בכתב עת) - ניתן לשלוח את המאמרים/פרסומים באופן מקוון בלבד.
5. שלושה ממליצים אליהם ניתן לפנות לקבלת המלצה על עבודת מחקר בהיקף דומה שנערכה על ידי החוקרים המוצעים.
6. כל מסמך רלוונטי שיכול להעיד שהמציע עומד בדרישות ממנו שפורטו בסעיף 8.

15. המועד האחרון להגשת הצעות

את הצעת המחקר בצירוף המסמכים הנלווים כאמור בסעיף 14 לעיל, יש להגיש עד לתאריך 22.10.19 באחריות המציעים לוודא כי הצעתם הגיעה במועד.

16. ראיונות עם המציעים

שעמדו בקריטריונים שבסעיף 13 לעיל יתקיימו ב-30.10.19 המזמינים רשאים לקבוע מועד אחר או נוסף לפי שיקול דעתם הבלעדי.

17. שאלות הבהרה

בשאלות ניתן לפנות לתמי אליאב במייל tamiel@nioi.gov.il עד לתאריך 19.9.19.

18. הערות

1. תבחן יכולתם של החוקרים לפנות את לוח הזמנים שלהם במידה סבירה לטובת השתתפותם במחקר לאורך תקופת המחקר תובא בחשבון, ויש להתייחס לנושא זה בגוף ההצעה.
2. המזמינים רשאים שלא להתחשב כלל בהצעה שהיא בלתי סבירה מבחינת ההיבטים האלה:
 1. מחיר לעומת מהות ההצעה.
 2. תנאי ההצעה.
3. היעדר התייחסות מפורטת לסעיף מסעיפי הזמנה זו, שלדעת המוסד מונע הערכת ההצעה.
3. המזמינים רשאים שלא לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.
4. המזמינים אינם מתחייבים לבצע את כל חלקי המחקר.
5. המזמינים יהיו רשאים להציע לחוקרים שונים לשלב את הצעותיהם.
6. המזמינים רשאים בכל שלב להכניס לתוכנית המחקר שינויים ותוספות, ובכלל זה לצמצם או להרחיב אותה, בתיאום עם החוקר הראשי, והוא מתחייב לבצעם בתוך פרק זמן שייקבע בין הצדדים, ובלבד שהשינויים המתבקשים אינם נוגדים את שיקול דעתו המקצועית של החוקר הראשי.
7. המועד המשוער למתן תשובות הוא חודש וחצי מהמועד האחרון להגשת הצעות.